

عنوان مقاله:

رهیافتی بر راهکارهای اجرایی انفاق در جامعه، از منظر آیات و روایات

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های اجتماعی اسلامی، دوره 25، شماره 120 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 36

نویسندگان:

محمود واعظی - استادیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشکده الهیات دانشگاه تهران

نجمه ناصری طاهری - کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

یکی از مهم ترین مشکلات جامعه امروز، مساله فقر و فاصله طبقاتی زیاد است و با توجه به تهاجم فرهنگی و ترویج فرهنگ فردگرایی و تجمل پرستی، پرداختن به بحث انفاق یکی از مهم ترین راه کارهای برون رفت از این مسائل است که با آگاهی دادن و فرهنگ سازی می توان از این مقوله بسیار مهم قرآنی استفاده کرد. گسترش فرهنگ انفاق و آشنایی با آثار فردی و اجتماعی آن می تواند از سویی ویران کننده بخل و اسراف باشد و از سویی دیگر شکاف طبقاتی اجتماعی را از بین برده و ارزش های اسلامی را در جامعه حاکم گرداند... انفاق علاوه بر اینکه یک فضیلت اخلاقی محسوب می شود، باعث تعادل اجتماع و پر کردن شکافهای اجتماعی است و علاوه بر آثار مثبت در زندگی دنیوی و اخروی فرد، در زندگی اجتماعی نیز تاثیر شگرفی دارد به گونه ای که حتی در ادیان دیگر نیز به این امر بسیار تاکید و توصیه شده است، ارزش و اهمیت این موضوع به اندازه ای است که قرآن مجید در آیات متعددی به آن پرداخته و آن را توضیح و تبیین کرده است، لذا قرآن وقتی سیمای پرهیزکاران را معرفی می کند، یکی از اوصاف نیک آنان را انفاق کردن ذکر نموده تا آنجا که در اولین آیات قرآن، خداوند انفاق را از صفات بارز متقین بیان می کند: (الذین یومنون بالغیب ویقیمون الصلاه و ما رزقناهم ینفقون) (بقره/3)، و حضور آن در کنار ایمان به غیب و اقامه نماز، نشان از اهمیت بسیار والای این فریضه الهی است که باعث نزدیکی و تقرب به خدای متعال است. البته باید در نظر داشت که آنچه در انفاق مورد توجه است منحصر به جنبه های مادی و اقتصادی آن نمی شود، بلکه جنبه های اخلاقی و معنوی آن نیز مدنظر است. تحقیق پیش رو، با روش تحلیلی - توصیفی به تتبع در آیات و روایات پرداخته و بعد از بیان آثار اجتماعی مترتب بر انفاق، راهکارهایی برای گسترش انفاق در جامعه در دو دسته کلی ارائه نموده است، راهکارهای نظری که بیشتر مربوط به مسائل فرهنگی و باورهاست و شامل راهکارهای شناختی - بینشی و راهکارهای انگیزشی است. در راهکارهای شناختی بیشتر تصحیح نگرش افراد نسبت به انفاق و دنیا مدنظر است؛ همچنین تقویت باورهای دینی از جمله راهکارهای شناختی در تحقق و ترویج انفاق است، تشویق، تحذیر، الگوسازی و بیان سیره اهل بیت به عنوان راهکارهای انگیزشی و اهتمام نقش رسانه ها و سازمان های مردم نهاد و قدردانی از خیرین و اختصاص ایام خاصی از سال برای انفاق عمومی از راهکارهای عملی بر شمرده شده است.

کلمات کلیدی:

گسترش انفاق، جامعه، راه کار، قرآن کریم، روایات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1026058>

